

**Затверджено Громадською радою
добročесності 27.05.2026**

**Кандидат на посаду судді
апеляційного суду:**

Шалагінова Анастасія Володимирівна

ВИСНОВОК

про невідповідність кандидатки на посаду судді критеріям доброчесності та професійної етики

Проаналізувавши інформацію про кандидатку на посаду судді **Шалагінову Анастасію Володимирівну** (далі — Кандидатка), Громадська рада доброчесності виявила дані, які дають підстави для висновку про невідповідність Кандидатки критеріям доброчесності та професійної етики.

1. Кандидатка на посаду судді не відповідає критеріям доброчесності та професійної етики за показником дотримання етичних норм і бездоганна поведінка у професійній діяльності та особистому житті (пп. 2, 6 п. 17 Єдиних показників для оцінки доброчесності та професійної етики судді (кандидата на посаду судді), затверджених рішенням ВРП 17.12.2024 року № 3659/0/15-24).

Кандидатка допускала поведінку, яка могла викликати обґрунтований сумнів звичайної розсудливої людини, зокрема, що вона здатна виконувати свої обов'язки чесно, неупереджено, незалежно та компетентно.

Кандидатка відвідувала тимчасово окуповані території України без нагальної потреби, тобто за відсутності критичних та/або невідкладних життєво необхідних обставин, які неможливо усунути в інший спосіб, ніж особистою присутністю на цих територіях, попри загрозу безпеці власній, близьких осіб та національній безпеці України та зверталась до судових інстанцій окупованої влади.

(пп. 1.5. п. 1 Індикаторів визначення невідповідності суддів (кандидатів на посаду судді) критеріям доброчесності та професійної етики, ред. 16.12.2020; індикатор 17 переліку індикаторів ВККС і ГРД, які вказують на недоброчесність, затвердженого 09.11.2023).

Кандидатка щонайменше 6 разів здійснювала в'їзд на тимчасово окуповану територію, а саме:

- 19.07.2014 - Виїзд 605 - 02.09.2014 - В'їзд 604;
- 14.11.2015 - Виїзд 459 - 15.11.2015 - В'їзд 459;
- 28.12.2015 - Виїзд 459 - 06.01.2016 - В'їзд 460;
- 05.03.2016 Виїзд 460 - 08.03.2016 В'їзд 459;
- 03.05.2016 - В'їзд 459;
- 13.09.2016 - Виїзд 460.

За цим фактом Кандидатка надала такі пояснення:

“Усі випадки відвідування мною тимчасово окупованої території у 2014-2016 рр. пов'язані із нагальною потребою, наявністю критичних та невідкладних життєво необхідних обставин, які неможливо усунути в інший спосіб, ніж особиста присутність.

Про наявність саме таких обставин я раніше зазначала у поясненнях, наданих мною до ВККС України під час кваліфікаційного оцінювання на відповідність займаній посаді у 2019 році.

Разом із тим, у вказаних поясненнях не було наведено детальну інформацію щодо кожної з цих поїздок, а тому додатково, необхідне пояснити наступне.

Щодо поїздки з 19.07.2014 до 02.09.2014 через пункти пропуску 605, 604 відповідно, зазначаю, що на території АР Крим на момент початку її окупації російською федерацією мешкала сестра моєї бабусі по лінії матері 1936 року народження, яка, будучи людиною похилого віку (78 років), залишилась на вказаній території зателефонувала моїй матері (своїй племінниці) та попросила допомоги у виїзді з тимчасово окупованої території. Оскільки в моєму користуванні перебував єдиний транспортний засіб нашої родини, а також зважаючи на відсутність інших родичів, які можуть керувати транспортними засобами та на той час мали можливість організувати вивезення бабусі, мати попросила мене допомогти їй і поїхати її забрати. Також, зважаючи, що на той час на тимчасово окупованій території були проблеми з постачанням медикаментів, я також мала привезти бабусі ліки. У вказаний період я прибула до місця мешкання бабусі, однак стан її здоров'я потребував стабілізації, тому мій виїзд з тимчасово окупованої території відбувся 02.09.2014. Також звертаю Вашу увагу, що на час цієї поїздки я ще не набула повноважень судді.

Щодо поїздок, які мали місце з 14.11.2015 до 15.11.2015 (тривалість 1 день) через пункт пропуску 459, з 28.12.2015 до 06.02.2016 (тривалість 1 тиждень) через пункти пропуску 459, 460, з 05.03.2016 по 08.03.2016 (тривалість 3 дні) через пункти пропуску 460, 459, з

30.04.2016 по 03.05.2016 (тривалістю 4 дні) через пункти пропуску 460, 459, з 13.09.2016 по 17.09.2016 (тривалість 4 дні) через пункт пропуску 460 пояснюю, що поїздки були до міста Донецька та у зворотному напрямку, які були обумовлені такими обставинами.

Так, я народилась у місті Донецьку, де проживала до часу його окупації. У місті Донецьку також проживали мої батьки, сестра, інші родичі. З 2010 року мій батько хворів на онкологічну хворобу. Станом на лютий 2014 року у нього була IV стадія захворювання, що також ще більше загострилось на тлі окупації, відсутності належної медичної допомоги та медичних засобів у тих умовах, які склались внаслідок фактичного обмеження окупаційною владою надходження до міста Донецька медикаментів, які були нагально необхідними батькові для підтримання стану здоров'я. Також до онкологічної хвороби додалися й інші супутні хвороби (діагнози наведені у довідці про причину смерті). Мої поїздки до міста Донецька були пов'язані саме з необхідністю привезення батькові необхідних медикаментів для лікування, а також певних продуктів харчування, які були необхідні йому за призначенням дієти лікарем та які на той час було неможливо придбати у місті Донецьку. Також, зважаючи на те, що мною ці поїздки здійснювались на автомобілі, я водночас, привозила предмети особистого вжитку іншим родичам, які висловлювали про це прохання. Повертаючись до міста Запоріжжя, я водночас, вивозила власні особисті речі та документи.

Після надходження до суду, в якому працюю листа Ради суддів України від 09.11.2016 № 9рс-766/16-вих про необхідність утриматись від поїздок на непідконтрольну органам державної влади територію (копія додається), мною були припинені поїздки на тимчасово окуповану територію. Я навіть не відвідувала поховання батька, який помер внаслідок своїх захворювань 23.04.2017 у віці 62 роки, і жодного разу не відвідувала його місця поховання. Отже, з моменту останнього виїзду на тимчасово окуповану територію минуло вже майже 10 років.

Також мною зазначалось у раніше поданих поясненнях під час кваліфікаційного оцінювання (2019 рік) про те, що у інформації про перетини кордону відсутній факт мого виїзду на тимчасово окуповану територію 30.04.2016, а вказано лише про в'їзд у зворотному напрямку 03.05.2016. Оскільки виїзд без в'їзду на таку територію не є взагалі можливим, тому, напевне, має місце технічна помилка при підготовці такої інформації. Крім того, звертаю Вашу увагу, що у Вашому запиті не вказано про в'їзд 17.09.2016 з тимчасово окупованої території, попри те, що у інформації про перетин кордонів, наявній у суддівському досьє ця інформація наявна”

В умовах збройної агресії РФ проти України, що триває, «нагальність потреби» відвідування території держави-агресора або тимчасово окупованих територій України в кожному конкретному випадку має оцінюватися з огляду на прогнозовані ризики та загрози насамперед безпосередньо життю і здоров'ю особи (судді / кандидата), а також державній безпеці та національним інтересам України у разі затримання такої особи, її вербування тощо.

Перебування вказаних осіб на тимчасово окупованих територіях України та/або території РФ з високою ймовірністю може створити ризики виникнення загроз їхньому життю та

здоров'ю, здійснення підходів і вербувальних пропозицій з боку спецслужб держави-агресора під різними приводами, у тому числі з використанням засобів впливу у вигляді шантажу.

Нагальна потреба відвідування тимчасово окупованих територій та/чи території держави-агресора — виключна ситуація/життєва необхідність, коли особа має вагомі причини для перебування в цих регіонах, незважаючи на загрозу власній безпеці, близьким особам та національній безпеці України. Вказану потребу неможливо задовольнити в інший спосіб, без особистого відвідування цих територій.

Згідно з Конституцією та законами України суддя має особливий (спеціальний) правовий статус, який характеризується наявністю певних вимог, обмежень щодо зайняття цієї посади та гарантій його діяльності. Унормовані на сьогодні такі вимоги і обмеження стосуються переважно корупційної складової та умовних етичних принципів, але не враховують реальних і прогнозованих чинників вербувальної уразливості діючих суддів і кандидатів на посаду судді, а також національної самосвідомості та громадянської позиції.

ГРД бере до уваги, що на момент перебування на ТОТ в період 19.07.2014 - 02.09.2014 Кандидатка ще не набула повноважень судді, втім, вже очікувала на таке призначення, тобто усвідомлювала додаткові обтяження, які покладаються на суддів.

Разом з тим, наведені пояснення не можуть бути визнані достатніми та переконливими для виправдання систематичного відвідування тимчасово окупованої території у 2015–2016 роках.

Із наданих Кандидаткою пояснень вбачається, що поїздки були пов'язані переважно з доставленням медикаментів, продуктів харчування та речей особистого вжитку родичам, а також вивезенням власних речей і документів.

Водночас Кандидаткою не доведено, що такі потреби об'єктивно неможливо було забезпечити без її особистої присутності на тимчасово окупованій території.

ГРД враховує, що матір Кандидатки після 2015 року неодноразово перетинала контрольні пункти в'їзду-виїзду, у тому числі як водій транспортного засобу, що підтверджується наявними у матеріалах ГРД даними. Це свідчить про наявність альтернативної можливості доставлення необхідних медикаментів та продуктів без особистого перебування Кандидатки на тимчасово окупованій території.

Так само Кандидаткою не наведено переконливих обставин, які б свідчили про неможливість залучення інших близьких осіб або використання інших способів передачі необхідних речей. Окремо враховується, що такі поїздки не були поодинокими або виключними епізодами, а здійснювалися регулярно протягом тривалого періоду.

Систематичний характер відвідувань тимчасово окупованої території істотно підвищував ризики можливого впливу, контролю або вербувальної уразливості з боку спецслужб держави-агресора, що є несумісним із підвищеними стандартами поведінки, які ставляться до судді, якою вона вже була на той момент.

Посилання Кандидатки на припинення поїздок після листа Ради суддів України від 09.11.2016 не спростовує того факту, що до цього моменту вона свідомо та неодноразово

приймала рішення про відвідування тимчасово окупованої території, попри очевидні ризики для власної безпеки, незалежності та авторитету судової влади.

ГРД підкреслює, що з розумінням ставиться до складних життєвих обставин, у яких опинилися тисячі українських сімей унаслідок окупації частини території України. Водночас статус судді та кандидата на посаду судді передбачає дотримання підвищених стандартів.

У сукупності встановлені обставини, зокрема систематичне відвідування тимчасово окупованої території за відсутності доведених виключних і невідворотних обставин, які неможливо було усунути без особистої присутності Кандидатки, свідчать про поведінку, що не відповідала стандартам доброчесності та професійної етики, які ставляться до судді та кандидата на посаду судді, і могла обґрунтовано викликати сумнів у її незалежності, розсудливості та здатності уникати ризиків неналежного впливу.

Додатково надаємо Вищій кваліфікаційній комісії суддів України інформацію, яка сама по собі не стала підставою для висновку, але потребує пояснення з боку Кандидатки.

1. Щодо ухвалення рішень в період навчання

З 02.06.2015 р. по 26.06.2015 р. перебувала на щорічному навчанні суддів, однак у Єдиному державному реєстрі судових рішень (далі — ЄДРСР) міститься [259 судових рішень](#) винесених Кандидаткою у цей період.

Крім того Кандидатка перебувала на навчанні:

- 06.10.2015 р., однак, у цей день винесла [8 судових рішень](#);
- з 22.06.2020 р. по 16.08.2020 р., однак винесла [415 судових рішень](#);
- з 07.07.2020 р. по 23.07.2020 р. перебувала на навчанні, однак, винесла [183 судових рішення](#).

За цими фактами кандидатка надала такі пояснення:

“З 02.06.2015 по 26.06.2015 я брала участь у дистанційному курсі Національної школи суддів України, а саме проходила періодичне навчання суддів з метою підвищення рівня кваліфікації - курс дистанційного навчання «Суддівська стика», який не є щорічним навчанням як вказано у Вашому зверненні. Дистанційний курс передбачає можливість навчатися з будь-якої локації та у будь-який час, поєднуючи навчання з роботою, та не передбачає постійної залученості до навчання, що надає можливість навчатися у час, вільний від роботи. У вказаний період часу я проходила вказаний дистанційний курс у неробочий час, а тому мала можливість як ухвалювати рішення (в робочий час), так і виконувати завдання дистанційного курсу (в неробочий час).

06.10.2015 І брала участь у семінарі «Застосування виборчого законодавства місцевих виборів», організований спільно з Вищим адміністративним судом України за підтримки Координатора проектів ОБСЄ, який проходив у місті Дніпрі (раніше - Дніпропетровськ). Відстань від міста Запоріжжя до міста Дніпра складає 78 км, яка долається на автомобілі приблизно за 1 годину 20 хвилин часу. По закінченню семінару 06.10.2015 я повернулась на роботу, де постановила і розмістила в Єдиному реєстрі судових рішень у цей же день 8 ухвал, з яких 6 ухвал про відкриття наказного провадження та 2 ухвали - про залишення без руху заяв про видачу судового наказу. Вказані процесуальні рішення у формі ухвал постановлені мною як суддею одноособово, та не передбачали проведення судового засідання. Також, зважаючи на сутність вирішених цими ухвалами процесуальних питань,

їх постановлення вочевидь, зайняло не більше 1 години часу. Водночас, мною було забезпечено дотримання процесуальних строків, які у цій категорії справ є стислими.

З 22.06.2020 по 16.08.2020 я брала участь у дистанційному навчанні на платформі HELP, а саме проходила періодичне навчання суддів з метою підвищення рівня кваліфікації на дистанційному курсі «Доступ жінок до правосуддя», спільно з Європейською програмою навчання у сфері прав людини для представників юридичних професій (HELP). Цей дистанційний курс передбачав можливість навчатися з будь-якої локації та у будь-який час, не передбачав постійної залученості до навчання, у зв'язку із чим у вказаний період часу я проходила вказаний дистанційний курс у неробочий час, а тому мала можливість як ухвалювати рішення (в робочий час), так і виконувати завдання дистанційного курсу (в неробочий час).

З 07.07.2020 по 23.07.2020 я брала участь у дистанційному навчанні Національної школи суддів України, а саме у періодичному навчанні суддів з метою підвищення рівня кваліфікації на курсі дистанційного навчання «Комунікації в діяльності судді». Цей дистанційний курс також як і всі інші дистанційні курси передбачав можливість навчатися з будь-якої локації та у будь-який час”.

Також, Кандидатка ухвалювала рішення в період проходження навчання 15.11.2022-21.11.2022 року, 24.10-05.11.2022, втім в обох випадках йдеться про дистанційне навчання.

Таким чином, із наданих пояснень вбачається, що у 2015 та 2020 роках Кандидатка проходила переважно дистанційні курси підвищення кваліфікації, організовані Національною школою суддів України та програмою HELP Ради Європи. За своєю природою такі курси не передбачають постійного відриву від виконання службових обов'язків, обов'язкової фізичної присутності в місці навчання чи повної заборони здійснення правосуддя в період проходження курсу.

Водночас така практика може свідчити про формалізований характер окремих дистанційних програм підвищення кваліфікації. Зазначене потребує додаткового з'ясування під час кваліфікаційного оцінювання.

2. Щодо заниження вартості задекларованої квартири у м. Запоріжжя площею 51,53 кв. м

Згідно з поясненнями судді, квартира площею 51,53 кв.м була придбана нею та її чоловіком 11.01.2018 р. за 278 000,00 грн, що станом на дату покупки становить близько 10 тис. доларів США ([1 долар США станом на 11.01.2018 р. становив 28,4457 грн](#)).

Водночас, архівні оголошення 2018-2019 років показують, що квартири площею близько 55 м² у м. Запоріжжі продавались переважно в діапазоні 30-60 тис. доларів США залежно від району, стану житла та типу будинку ([rem.ua](#), [olx](#)).

Також у 2018 році офіційний показник опосередкованої вартості будівництва житла у Запорізькій області становив приблизно 10 816 грн за 1 м² ([zp.molod-kredit.gov.ua](#)). Таким чином, навіть розрахункова вартість квартири площею 51,53 м² за офіційним державним нормативом становила близько 557 000 грн (51,53 × 10 816 грн), що майже удвічі перевищує заявлену вартість придбання.

Отже, заявлена ціна придбання квартири є нижчою як за ринкові пропозиції аналогічних квартир у м. Запоріжжі у 2018 році, так і за офіційний державний показник вартості будівництва житла. Різниця між ринковою вартістю аналогічних об'єктів (30-60 тис. доларів США) та задекларованою ціною придбання (близько 10 тис. доларів США) свідчить про можливе заниження вартості квартири у правочині або про наявність інших обставин, які потребують додаткової перевірки та з'ясування під час співбесіди.

3. Щодо окремих категорій справ розгляд яких здійснювала Кандидатка

Кандидатка в період після введення воєнного стану розглянула декілька справ, предметом яких є позбавлення батьківських прав, встановлення опіки і піклування, а саме:

1) Цивільна справа № 335/8830/22 (провадження 2/335/679/2023) про визначення місця проживання дитини. [Ухвалою суду від 03.08.2023](#) затверджено мирову угоду, укладену між і у цивільній справі № 335/8830/22, провадження № 2/335/679/2023, якою місце проживання спільної дитини – сина . визначено разом з позивачем – його батьком Позивачем та відповідачкою визнано, що з 03.09.2021 їх спільна дитина – син ., постійно проживає разом з батьком . за власним бажанням та згодою.

Затверджено, що мати буде брати участь у вихованні спільної дитини сина та у спілкуванні з ним шляхом проведення спільного часу за можливістю та бажанням відповідачки, та за згодою, можливістю та бажанням дитини, кожного тижня з 19.00 п'ятниці, й до 14.00 неділі. При цьому, з метою оздоровлення дитини, в тому числі, але не виключно, на морі або в оздоровчо-профілактичних закладах, або установах, або у випадку Днів народжень, й інших святкових днів проведення спільного часу з дитиною може бути встановлено на інші зручні для сторін дні.

2) [Цивільна справа № 335/4653/24](#) (провадження 2-о/335/10/2025) про визнання особи недієздатною, встановлення опіки і призначення опікуна про призначення особи (чоловік) опікуном над недієздатною особою (жінкою). Рішенням суду від 23.01.2025 заяву особи (чоловіка) задоволено.

У цій справі підставою для звернення до суду стало те, що має другу групу інвалідності безстроково та, за твердженням (її рідного брата), через психічний стан потребує постійного стороннього догляду. У межах розгляду справи суд призначив судово-психіатричну експертизу, за результатами якої встановлено, що страждає на параноїдну шизофренію з безперервним перебігом і не здатна усвідомлювати значення своїх дій та керувати ними.

Орган опіки та піклування підтримав кандидатуру як опікуна, зазначивши, що він проживає разом із сестрою, здійснює догляд за нею, має належні житлові умови та може виконувати обов'язки опікуна. Представник особи, щодо якої розглядалася справа, не заперечував проти задоволення заяви.

3) [цивільна справа № 335/6929/25](#) (провадження 2/335/637/2026) за позовом про позбавлення батьківських прав. Заочним рішенням суду від 30.01.2026 позов про

позбавлення батьківських прав задоволено повністю. Матір позбавлено батьківських прав щодо її неповнолітніх дітей.

Позов був поданий у липні 2025 року. Батько зазначав, що після фактичного припинення сімейних стосунків та розірвання шлюбу діти поступово почали проживати разом із ним. Спочатку у 2020 році до батька переїхав син через конфлікти та неналежну поведінку матері, а у 2022 році і донька. Раніше місце проживання дітей уже визначалося іншими судовими рішеннями: син офіційно проживав із батьком з 2021 року, а донька з 2022 року. Таким чином, на момент розгляду справи обидві дитини тривалий час фактично проживали разом із батьком та перебували повністю на його утриманні.

Позивач стверджував, що мати дітей самоусунулась від виконання своїх батьківських обов'язків. За його словами, вона не брала участі у вихованні дітей, не цікавилася їхнім здоров'ям, навчанням та повсякденним життям, не надавала матеріальної допомоги, не сплачувала аліменти та не підтримувала належного контакту з дітьми. Також у матеріалах справи містилися відомості про те, що відповідачка зловживала алкогольними напоями, поводитися агресивно та конфліктно, а з 2022 року виїхала за межі України та не повернулася.

У ході розгляду справи суд дослідив значну кількість доказів. Було встановлено, що батько дітей має постійне місце роботи, позитивно характеризується за місцем проживання та роботи, самостійно займається вихованням дітей, забезпечує їх побутові потреби, лікування, навчання та розвиток. Органи опіки та піклування підтвердили, що умови проживання дітей разом із батьком є належними та безпечними. У квартирі були створені умови для навчання, відпочинку та розвитку дітей, а сам батько характеризувався як відповідальна та турботлива особа.

Суд також врахував документи зі школи, професійного навчального закладу та медичних установ. Вони підтверджували, що саме батько постійно супроводжував дітей до лікарів, підтримував їх навчання та контактував із педагогами. Натомість мати не відвідувала батьківських зборів, не спілкувалася з учителями та не брала участі у житті дітей. Окремими доказами були довідки виконавчої служби про несплату аліментів та наявність заборгованості.

Під час судового розгляду були допитані свідки, які підтвердили, що відповідачка тривалий час не займалася дітьми, зловживала алкоголем, поводитися агресивно та фактично втратила зв'язок із сім'єю. Свідки також зазначили, що всі питання виховання, лікування та забезпечення дітей вирішував виключно батько.

Суд заслухав і думку сина сторін, який повідомив, що проживає з батьком із 2020 року через агресивну поведінку матері та її зловживання алкоголем. Він пояснив, що мати не забезпечувала його потреб, не цікавилася ним та фактично не виконувала ролі матері. Син підтримував позбавлення матері батьківських прав. Щодо доньки суд врахував висновок психолога про недоцільність її допиту через можливу психологічну травматизацію, однак узяв до уваги результати бесід служби у справах дітей, де донька також висловила згоду на позбавлення матері батьківських прав.

Орган опіки та піклування після перевірки умов проживання та вивчення ситуації офіційно надав висновок про доцільність позбавлення батьківських прав. У висновку зазначалося, що відповідачка ухиляється від виконання батьківських обов'язків, не бере участі у вихованні дітей, не піклується про їх фізичний та моральний розвиток і не забезпечує їх матеріально.

Оцінюючи всі докази у сукупності, суд дійшов висновку, що відповідачка тривалий час свідомо ухилялася від виконання своїх батьківських обов'язків. Суд встановив, що вона не забезпечувала дітей, не підтримувала з ними нормальних стосунків, не брала участі у вихованні та фактично самоусунулась від материнства. Такі дії суд визнав підставою для позбавлення батьківських прав відповідно до статті 164 Сімейного кодексу України.

Наведені справи можуть свідчити про те, що кандидатка при розгляді категорій справ, пов'язаних із захистом прав та інтересів дітей, а також осіб, які потребують опіки чи піклування, дотримується підходу, орієнтованого на з'ясування фактичних обставин справи. Під час співбесіди з кандидаткою є доцільним обговорити підходи до оцінки доказів, визначення найкращих інтересів дитини, а також балансування між захистом прав дітей, батьків та осіб.

Додатки:

1. Звернення у межах забезпечення Громадською радою доброчесності права на відповідь від 05.05.2026 року
2. Звернення у межах забезпечення Громадською радою доброчесності права на відповідь від 18.05.2026 року
3. Відповіді кандидатки у межах забезпечення права на відповідь

Ємець Елеонора

Координаторка Громадської ради доброчесності

(підписано електронним цифровим підписом)

ПРОТОКОЛ

електронного голосування

(є невід'ємною складовою рішення)

27 травня 2026 Громадська рада доброчесності затвердила висновок 11-ма голосами з 18 голосів членів Ради. 1 голос — за надання до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України інформації.

У голосуванні взяли участь 12 членів:

1. Борема Анастасія
2. Бумба Орест
3. Веретільник Ольга
4. Горбань Марія
5. Ємець Елеонора
6. Ільницька Світлана
7. Красненко Марія
8. Михалевич Оксана
9. Нагалка Ярослав
10. Олещенко Юлія
11. Панченко Артем
12. Тузов Дмитро

Ємець Елеонора

Координаторка Громадської ради доброчесності

(підписано електронним цифровим підписом)